አማርኛ ቋንቋ ትምህርት

ዘጠነኛ □□ል

የመጀመሪያው ወሰነ-ትምህርት

ምክራ□ ፡-አንድ፥ ቋንቋና ህብረተሰብ (*□□ለ □□: 4*)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- *ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- ስለ ቋንቋ ምንነትና አገልግሎት ያገኙትን ግንዛቤ ይናገራሉ፥ ይፅፋሉ፥አንድን ሃሣብ በራሣቸው አባባል ይገልፃሉ፥ምክንያትና ውጤትን ይለያሉ፥ ለቃላት ቀ□ተኛና አገባባዊ ፍቺ ይሰጣሉ፥ ካዳመጡት ወይም ካነበቡት ውስጥ ማስታወሻ ይይዛሉ እንዲሁም በመመሪያዎች መሠረት መልመጃዎችን ይሠራሉ።*

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
ቋንቋና ህብረተሰብ	• *የቋንቋ ምንነትና አገልግሎት* • *□ቃል ቀ□ተኛና አገባባዊ ፍቺ* • *ልዩ ልዩ ማብራሪያዎችን፣ ገለፃዎችን፣ ጥያቄዎችንና መልሶችን እንዲሁም ልዩ ልዩ ርዕስ ያላቸውን ፅሑፎች ማዳመጥ* • *መንስኤና ውጤት* • *የልዩ ልዩ ጥያቄዎች መመሪያዎችን ማንበብ* • *ከገለፃ ማስ□□ሻ መ□□* • *በራስ አባባል መግለፅ*	• *የቋንቋን ምንነትና አገልግሎት በተመለከተ የቀረበን ገለፃና ማብራሪ□ በማ□መ□፣ መጠየቅና ምላሽ መቀበል* • *ልዩ ልዩ ፅሑፎችን አዳምጦ ሃሣቡን በራስ አባባል መግለፅ፣ በምክንያትና በውጤት የተገለጹትን ማስ□□ሻ መ□□* • *የተለያዩ መመሪያዎችን መሠረት በማድረግ ጥያቄዎችን መሥራት* • *ከቀረበላቸው ምንባብ /ጽሑፍ/ ለወጡ ቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ መስጠት*	• *አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል* • *ስለቋንቋ ምንነትና አገልግሎት ከራሣቸውና ከአካባቢያቸው በመነሳት የተገነዘቡትን እንዲገልፁ አድርጐ ማጠናከሪያ ሃሣብን በመጨመር ግንዛቤያቸውን እንዲያዳብሩ ማ□ረፅ* • *ከርዕሱ ጋር የተያያዙ ጽሑፎችን አቅርቦ በማንበብ፣ እንዲያዳምጡና የጽሑፉን ሃሣብ በራሣቸው አባባል እንዲገልጹ ማበረታታት* • *ከምንባቡ ውስጥ ምክንያትንና ውጤትን ለይተው እንዲያወጡ በምሣሌ ማሳየት* • *ከገለፃዎች፣ ከማብራሪያዎች..... ማስታወሻ እንዲይዙ ማ□ረፅ* • *መመሪያዎችን ተከትለው ልዩ ልዩ መልመጃዎችን እንዲሠሩ ማድረግ/ማሠራት/* • *ለቃላት ቀጥተኛ ፍቺያቸውን ከመዝገበ ቃላት እንዲፈልጉ ማድረግ* • *ለቃላት አገባባዊ ፍቺያቸውን እንዲሠጡ ማድረግ*

ፅም□ማ

- *አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ማዋላቸውን መከ□ተል፥*
- *ስለቋንቋ ምንነትና አገልግሎት ያላቸውን ግንዛቤ ለቀረቡላቸው ጥያቄዎች ከሚሰጧቸው ምላሾች ማረጋገጥ፥*
- *ካደመጧቸውና ካነበቧቸው ጽሑፎች ማስታወሻ መያዛቸውን ማየት፥*
- *ያንድን ፅሑፍ ሃሣብ በራሳቸው አባባል መግለፃቸውን መገምገም፥*
- *ከጽሑፍም ሆነ ከንግግር መንስኤና ውጤትን ለይተው መግለፃቸውን መከ□ተል፥*
- *ልዩ ልዩ መመሪያዎችን ተከትለው መልመጃዎችን መሥራታቸውን ማረጋገጥ፥*
- *ለቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ መስጠታቸውን መከታተል።*

ምክራ□:- ሁለት፤ ሥነ-ቃል (□□ለ □□: 6)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኂላ:- ስለ ስነ-ቃል ያላቸውን ግንዛቤ መረጃን አስደግፈው በንግግርና በፅሑፍ ያብራራሉ፤ ስለምፅላድ ምንነት ይገልጻሉ፤ የእርባታ ቅጥያዎችን ይለያሉ፤ ሃሣብን የድርጊትና የጊዜን ቅደም ተከተል በመጠበቅ ይገልፃሉ፤ ምሣሌያዊና ፈሊጣዊ አነጋገሮችን በመጠቀም ጭውውት ያካሂዳሉ፤ ከማብራሪያዎችና ከገለፃዎች . . . ማስ□□ሻ ይይዛሉ፤ የግጥምና የዝርው ፅሑፍ የአነባበብ ስልትን ጠብቀው ያነባሉ::

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/	የክሂሎት ብቃት	የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ
• ሥነ-ቃል	• የሥነ-ቃል አጠቃላይ ግንዛቤ /ከልዩ ልዩ ገለፃዎች፣ ማብራሪያዎች፣ ጥያቄዎች እንዲሁም መረጃዎችን ከመጽሔት፣ከጋዜጣ. . . / • ምክላ□ • □እርባታ ቅጥያዎች /መ□ብ፣ቁ□ር፣ □□/ • በድርጊትና በየጊዜ ቅደም ተከተል የሚገለጽ ሃሣብ • ጭውውት • የግጥምና የዝርው አነባበብ ሥልት • ከገለፃና ከተለያዩ ፅሑፎች ማስ□□ሻ መ□□ • የአነጋገር ስልቶች /ፈሊጣዊ አነጋገሮችና ምሣሌያዊ ንግግሮች/	• የሥነ ቃልን ምንነት፣ ባሕርይና ተግባር መረጃን አስደግፎ መግለፅ • የምፅላድን ምንነት መግለፅ • □እርባታ ቅጥያዎችን በቃል መ□ ረሻ ላ□ በመቀ□ል መደብ፣ ቁጥርና ጾታን ማመልከት • የቀረበላቸውን ሃሣብ በድርጊትና በጊዜ ቅደም ተከተል መግለፅ • በጭውውት ውስጥ ምሣሌያዊና ፈሊጣዊ አነጋገሮችን መጠቀም • ግጥምንና ዝርውን ማንበብ • ካዳመጧቸውና ካነበቧቸው □ስ□ ማስ□□ሻ መ□□	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • ስለሥነ ቃል አጠቃላይ ግንዛቤ የተለያዩ ገለፃዎችን፣ ማብራሪያዎችን፣ ጥያቄዎችንና መልሶችን አዳምጠው እንዲሁም መረጃዎችን /ከጋዜጣ፣ከመጽሔት፣ ከሽማግሌዎች . . ./ ሰብስበው በቡድን እንዲነጋገሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት • ከቃላት መደብ፣ ጾታና ቁጥር የሚገልፁ ቅጥያዎችን ለ□ተ□ እንዲያወጡ በማድረግ ማለማመድ • በምፅላድ ምንነት ላይ ያላቸውን ግንዛቤ እንዲገልጹ አድርጐ ማጠናከሪያ ሃሣብ መስጠት • በሥነ ቃል ዙሪያ በመልመጃነት የቀረቡ ፅሑፎችን ሃሣብ ከድርጊትና ከጊዜ ቅደም ተከተል ጋር እያገናዘቡ እንዲገልፁ ማድረግ • ተማሪዎችን በቡድን በመከፋፈል ሥርዓት ባለው መል□ □ □□ት እንዲያደርጉ ማለማመድ • ግጥምና ስድ /ዝርው/ ጽሑፎችን በማቅረብ ስልቶቻቸው ጠብቀው እንዲያነቡ ማድረግ • ከተለያዩ ገለፃዎች፣ ማብራሪያዎች፣ ጽሑፎች. . . ማስታወሻ መያዝን ማለማመድ • በጭውውት ጊዜ የተለያዩ ሃሣቦችን አጕልቶ ለማሳየት ፈሊጣዊና ምሣሌያዊ አነጋገሮችን እንዲጠቀሙ ማበረታታት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ስለሥነ-ቃል □ላቸውን ግንዛቤ በትክክል መግለጻቸውን መገምገም፤
- የምዕላድን ምንነት አውቀው ከቃላት የመደብ፣የጾታና የቁጥር አመልካች ቅጥያዎችን ለይተው ማመልከታቸውን ማረጋገጥ፤
- ከተለያዩ ፅሑፎች ያገኙዋቸውን ሃሣቦች የድርጊትና የጊዜ ቅደም ተከተልን በመጠበቅ መግለፃቸውን መከ□ተል፤
- ሥርዓት ባለው መንገድ ጭውውት ማድረጋቸውን መከ□ተል፤
- የአነባበብ ሥልትን ተከትለው ግጥምና ዝርውን ማንበባቸውን መከ□ተል፤
- ከገለፃዎች ከማብራሪያዎች . . . ማስታወሻ መያዛቸውን ማየት፤
- በ□ □ □ታቸው ውስጥ በምሣሌያዊና ፈሊጣዊ አነጋገሮች መጠቀማቸውን መከታተል።

ምክራ□:- ሶስት፤ ቤተ-መፃሕፍትና ሥነ-□ሁ□ (□□ለ □□:6)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- የቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ ይሰጣሉ፤ ሥርአተ ነጥቦችን ይጠቀማሉ፤ ተራኪ ድርሰት ይጽፋሉ፤ ሥርአትን ጠብቀው ይወያያሉ፤ መመሪያዎችን ተገንዝበው ይገለገላሉ፤ አንቀጽ ይጽፋሉ፤ ሥነ-ፅሑፎችን /ጽሑፋዊ/ ይገልፃሉ።

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/	የክሂሎት ብቃት	የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ
ሥነ-□ሁ□ና መመሪ□ ዎች	• የቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ፣ ሥርአተ ነጥብ /ድርብ ሰረዝና ነጠብጣብ / • ገለፃዎች፣ ማብራሪያዎች፣ ጥያቄዎችንና መልሶቻቸውን እንዲሁም በልዩ ልዩ ርዕሶች የሚቀርቡ ፅሑፎችን ማ□መ□ • የድርጊትና ጊዜ ቅደም ተከተል • ውይይት • የውይይትና የቤተመፃሕፍት መመሪያ • መረጃ /ከጋዜጣ፣ ከመጽሔት . . ./ • የአንቀጽ ምንነት • ተራኪ ድርሰት • የሥነ-□ሑ□ /□ሑ□ዊ/ አጠቃላይ ግንዛቤ	• የቃላትን ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ በዐ/ነገር ማሣየት • በተለያዩ ዐ.ነገሮች ውስጥ ሥርአተ ነጥቦችን /ድርብ ሠረዝና ነጠብጣብ/ በተገቢው ቦታቸው መጠቀም • የተለያዩ ገለፃዎችን፣ ማብራሪያዎችን፣ ጥያቄዎችንና መልሶቻቸውን እንዲሁም በልዩ ልዩ ርዕሶች ላይ የሚቀርቡ ጽሑፎችን አዳምጦ ለጥያቄዎች መልስ መስጠት • የውይይት መመሪያን ተገንዝቦ ሥርአትን ጠብቆ መወያየት • የድርጊትንና የጊዜ ቅደም ተከተል ጠብቆ ተራኪ ድርሰትን መፃፍ • በአንድ ርዕሰ ጉዳይ ላይ የድርጊትንና የጊዜን ቅደም ተከተል ጠብቆ መናገር • □ቤተ-መጽሐፍትን መመሪያ ተገንዝቦ ከጋዜጦች፣ ከመጽሔቶች. . . መረጃዎችን ሰብስቦ ማንበብ • የአንቀፅን ምንነት ተገንዝቦ አንቀፅ መፃፍ • የሥነ-ፅሑፍን /ጽሑፋዊ/ ምንነት መግለፅ	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • በአገባባቸው የተለያየ ትርጉም የሚያሣዩ ተመሣሣይ ቃላት የያዙ ዐ/ነገሮችን በምሣሌነት ሰጥቶ በግልም ሆነ በቡድን እንዲለማመዱ ማድረግ • በቀ□ታ ትርጉማቸው ዐ/ነገር እንዲሠሩ □ተለ□□ ቃላትን በመስጠት እንዲለማመዱ ማድረግ • ዐ/ነገሮችንና ተራኪ ድርሰትን ሲፅፉ ተገቢውን ሥርአተ ነጥብ /ድርብ ሠረዝና ነጠብጣብ/ እንዲጠቀሙ ማገዝ • የተለያዩ ገለፃዎችን፣ ማብራሪያዎችን፣ ጥያቄዎችንና መልሶቻቸውን እንዲሁም በልዩ ልዩ ርዕሶች ላይ የሚቀርቡ ጽሑፎችን አዳምጠው ለጥያቄዎች ተገቢውን መልስ እንዲሰጡ ማበረታታት • ለክፍል ደረጃው የሚመጥን ርዕስ በማቅረብ የውይይት ሥርዓትን ጠብቀው እንዲወያዩ ማድረግ • በመረጡት ርዕስ ላይ የድርጊትንና የጊዜን ቅደም ተከተል ጠብቀው ተራኪ ድርሰትን እንዲፅፉ ማበረታታት • የአንቀጽን ምንነት ገልጾ ተማሪዎች አንቀጽ ጽፈው □ርስበርሳቸው እንዲተራረሙ ማድረግ • □ቤተ-መጻሕፍት መመሪያዎችን በማስገንዘብ ከመረጃ ምንጬች መረጃ ሰብስበው ክፍል ውስጥ እንዲያነቡ ማድረግ • የሥነ-ፅሑፍን /ጽሑፋዊ/ ምንነት እንዲገልፁ ማበረታታት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ለቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ መስጠታቸውንና በዐ/ነገር መጠቀማቸውን ማረጋገጥ፤
- ሥርአተ ነጥብን በተገቢው ቦታ መጠቀማቸውን መከ□ተል፤
- የውይይት መመሪያን ተገንዝበው ሥርአት ጠብቀው ውይይት ማካሄዳቸውን መከ□ተል፤
- ተራኪ ድርሰት መፃፋቸውን መገምገም፤
- □ቤተ-መጻሕፍት መመሪያን ተገንዝበው መረጃዎችን ሰብስበው ማቅረባቸውን መከ□ተል፤
- የሥነ ጽሑፍን /ጽሑፋዊ/ ምንነት በትክክል መግለጻቸውን መገምገም፡፡

ምክራ□:- አራት፤ ልቦለ□ (*□□ለ □□:12*)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- የቃላትን እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ ይሰጣሉ፤የመሸጋገሪያና የአያያዥ ቃላትን ምንነትና ተግባር ይለያሉ፤ የቃል ክፍሎችን ከዐ.ነገር ውስጥ ለይተው ያወጣሉ፤ ቅርፅን እየለዋወጡ ከግሥ ግሥን ይመሰርታሉ፤ የሃረግን ምንነት ይገልፃሉ፤ ሬዲዮና ቴሌቪዥን አዳምጠው ፍሬ ሃሣቡን ይጽፋሉ፤ የክርክር ሥርዓትን ጠብቀው ይከራከራሉ፤ ከተለያዩ መረጃዎች ማስ□□ሻ □□□ሉ፤ □□ርሰት አስተዋጽኦ ይነድፋሉ፤ ስለልቦለድ፣ ስለአጭር ልቦለድና የልቦለድ አላባዊያን ምንነት ያብራራሉ::

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
ልቦለ□	• መሸጋገሪያና አያያዥ ቃላት • የቃል ክፍሎች • ከግሥ ግሥ መመሥረት • ሐረፅ • እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ • የተለያዩ ገለፃዎችን ማብራሪያዎችን ጥያቄዎችንና መልሶቻቸውን ማዳመጥ • በቴሌቪዥንና በሬዲዮ □ሚተላለ□ መልእክቶችን ማ□መ□ • ልዩ ልዩ ጽሑፎች ሲነበቡ ማ□መ□ • የድርጊትና ጊዜ ቅደም ተከተል • መንስኤና ውጤት • በራስ አባባል መግለጽ • □ር□ር • መረጃን መጠቀም /ጋዜጣ፣ መጽሔት...../ • ከተለያዩ ጽሑፎች ማስ□□ሻ መ□□ • አስተዋጽኦ መንደፍ • ፈሊጣዊ አነጋገር • ዘይቤያዊ አነጋገር • የልቦለድ ምንነት • አጭር ልቦለድ • የልቦለድ አላባውያን /□ሪ□፣□□-ባህሪ□/	• የመሸጋገሪያ ቃላት ምንነትን መፅለ□ • ከፅሑፍ ውስጥ አያያዥ ቃላትንና መሸጋገሪያ ቃላትን መለየትና መጠቀም • የቃል ክፍሎችን መለየት • የግሥን ቅርፅ በመለዋወጥ ግሦችን መመሥረት • የሐረግን ምንነት መግለፅ • የቃላትን እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ መለየት • በተለ□□ □ሃሣብ ማፅኛ መንገዶች አዳምጠው □□□ቸውን ሃሣቦች የድርጊትና የጊዜ ቅደም ተከተል በመጠበቅና መንስኤና ወጤትን በያዘ መልኩ በራስ አባባል መፅለ□ • ሥርዓትን ጠብቀው ክርክር ማካሄ□ • ከተለያዩ ንግግሮች፣ ጽሑፎችና መረጃዎች ማስ□□ሻ መ□ሰ□ • አስተዋጽኦ መንደፍ • ፈሊጣዊና ዘይቤያዊ አነጋገሮችን ከጽሑፍ መለየት • የልቦለድንና የልቦለድ አላባውያንን ምንነት መግለፅ • የአጭር ልቦለድ ምንነትን ማብራራት	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • □መሸጋገሪያ ቃላት አንቀጽን ከአንቀጽ ለማገናኘት የሚያገለግሉ መሆናቸውን በመግለፅ ከሚቀርብላቸው ፅሑፍ ውስጥ መሸጋገሪያና አያያዥ ቃሎችን ለይተው እንዲያሳዩ ማድረግ • የቃል ክፍሎችን ከዐ.ነገር ውስጥ ለይተው እንዲያወጡ ማድረግ • የግሥ ቅርፅን በመለዋወጥ ግሦችን እንዲመሠርቱ ምሣሌ እያሣዩ ማሠራት • የሐረግን ምንነት በምሣሌ በማስረዳት ያገኙትን ግንዛቤ እንዲገልጹ ማድረግ • እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ ያላቸውን ቃላት በዐ/ነገር በመጠቀም ፍቺያቸውን እንዲያመለክቱ ማድረግ • ሬዲዮንና ቴሌቪዥን አዳምጠው ያገኙትን ጠቃሚ ሃሣቦች ጽፈው በክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ማበረታታት • ሃሣብን በድርጊትና በጊዜ ቅደም ተከተል እንዲሁም መንስኤና ውጤትን ባካተተ መልኩ በራሣቸው አባባል እንዲናገሩና እንዲፅፉ ማድረግ • ተማሪዎችን በቡድን ከፋፍሎ ሥርዓት ባለው መንገድ ማከራከር • ስለ ልቦለድ ከተለያዩ የመረጃ ምንጮች /ጋዜጦች፣ መጽሔቶች፣ ንግግሮች. . ./ ማስ□□ሻ □□□ በ□□ል □ስ□ እንዲያነቡ ማድረግ • የአስተዋጽኦ አነዳደፍን ሂደት በምሣሌ በማሳየት ርዕስ ሰጥቶ አስተዋጽኦ እንዲነድፉ ማድረግ • በንግግራቸውና በጽሑፋቸው ውስጥ ፈሊጦችንና ዘይቤዎችን እንዲጠቀሙ ማገዝ • ልቦለድና የልቦለድ አላባውያንን ምንነት በምሣሌ በማስረዳትና አጭር ልቦለድን በማስነበብ አላባውያኑን /ታሪክና ገፀ-ባሕሪይን/ ለይተው በማውጣት እንዲገልፁ ማበረታታት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- አያያዥና መሸጋገሪያ ቃላትን /ሃረጋትን/ ከፅሑፍ ውስጥ ለይተው ማውጣታቸውን መከታተል፤
- ከተሰጣቸው ፅሑፍ ውስጥ የቃል ክፍሎችን ለይተው ማውጣታቸውን መፈተሽ፤
- የግሥን ቅርጽ በመለዋወጥ የተለያዩ ግሦች መመሥረታቸውን መከታተል፤
- ስለሃረግ ምንነት በትክክል መግለፃቸውን ማረጋገጥ፤
- እማሪያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ ባላቸው ቃላት ዐ/ነገር ሠርተው ፍቺያቸውን መስጠታቸውንም ማረጋገጥ፤
- ሬዲዮና ቴሌቪዥን አዳምጠው ያገኙትን ጠቃሚ ሃሣብ ጽፈው በክፍል ውስጥ ማንበባቸውን መከ□ተል
- ሃሣብን በድርጊትና ጊዜ ቅደም ተከተል መንስኤና ውጤትን በያዘ መልኩ በራሣቸው አባባል መናገራቸውንና መፃፋቸውን መከታተልና ማረጋገ□፤
- ክርክርን በሥርአት ማከናወናቸውን መከ□ተል፤
- ስለልቦለድ ከተለያዩ የመረጃ ምንጮች በትክክል ማስታወሻ መያዛቸውን ማየት፤
- የነደፉትን አስተዋፅኦ ማየት፤
- ፈሊጣዊና ዘይቤያዊ አነጋገሮችን በተገቢው መልክ መጠቀማቸውን መከ□ተል፤
- የልቦለድ አላባውያንን ከአጭር ልቦለድ ውስጥ ማውጣታቸውን መፈተሽ፡፡

ምክራ□፡-አምስት፤ ሥነ-ፅ□ም (□□ለ □□፡6)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት፤ ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ፡- የግጥምን ዜማ ጠብቀው ያነባሉ፤ የግጥምን ሙያዊ ቃላት ይለያሉ፤ ይጠቀማሉ፤ ለቃላት ተመሳሳይና ተቃራኒ ፍቺ ይሰጣሉ፤ ጅምር ስንኞችን ያሟላሉ፤ መልእክቱንም ያብራራሉ፤ ከግጥም ዘይቤዎችን ለይተው ያወጣሉ፤ የስንኝ ሐረጋትን ይለያሉ፤ ከዓ/ነገር ባለቤት፣ ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ ይለያሉ፤ የቃል ጥናት ንግግር ያደርጋሉ፤ ግጥምን እንደ ድምፁ ባሕርይ /መርዘምና ማጠር / ከአማርኛ ውጪ/፣ መጥበቅና መላላት/ ያነባሉ፤ ከተለያዩ ምንጮች ማስ□□ሻ □□□ □ቀርባሉ፡፡

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
ሥነ-ፅ□ም	• የግጥም ንባብ • የግጥም ሙያዊ ቃላት • የግጥምና የዝርው ልዩነት • ጅምር ስንኞችን ማሟላት • ዘይቤ /ተነፃፃሪ ተለ□□ እና ሰ□ኛ/ • የቃል ጥናት ንፅፅር • ሐረፅ • ዓ/ነገር /ባለቤት፣ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ/ • የድምፅ መጥበቅና መላላት፣ማጠርና መርዘም /ከአማርኛ □□ / • ተመሳሳይና ተቃራኒ • ል□ ል□ ማብራሪ□፣ □ለ□፣ ጥያቄና መልስ፣በሬዲዮና በቴሌቪዥን የሚተላለፉ መልእክቶችና ልዩ ልዩ ርዕስ ያላቸው ጽሑፎች • የልዩ ልዩ ጥያቄዎች መመሪ□ • ከገለፃና ከተለያዩ ጽሑፎች ማስ□□ሻ መ□□	• የግጥምን ዜማ ጠብቆ ማንበብ • የግጥም ሙያዊ ቃላትን መለየት • □ግጥምና የዝርው ጽሑፍ መለያ ባሕርያትን መዘርዘር • ፀምር ስንኞችን አሟልቶ መልዕክቱን ማብራራት • ከግጥም ዘይቤዎችን ለይቶ ማውጣት • ግጥምን ወይም አጭር ዝርው ጽሑፍን በቃል አጥንቶ ማቅረብ • ከግጥም ስንኝ ውስጥ ሐረጋትን መለየት • ከዐ/ነገር ባለቤት፣ ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ መለየት • የግጥምን ዜማ ለመጠበቅ ጠብቀውና ላልተው ረዝመውና አጥረው የሚነበቡ ድምጾችን መለየት • ለቃላት ተመሳሳይና ተቃራኒ ፍቺ መስጠት • ከተለያዩ ምንጮች ማስ□□ሻ ማቅረብ • በመመሪያ መሠረት ጥያቄዎችን መሥራት	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • ልዩ ልዩ ግጥሞችን በማቅረብ ዜማን ጠብቀው እንዲያነቡ ማለማመድ • ከቀረበላቸው ግጥም የግጥም ሙያዊ ቃላትን ለይተው በማውጣት ተግባራቸውን እንዲለዩ ማ□ረፅ • ጅምር ስንኞችን አሟልተው መልእክቱን እንዲያብራሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት • □□ቤ □□□ ግጥሞችን ሰጥቶ ከግጥሙ ውስጥ ዘይቤዎችን ለይተው እንዲያሣዩ ማድረግ • አጫጭር ግጥችንና ዝርው ጽሑፎችን ሰጥቶ በቃል አጥንተው እንዲያቀርቡ ማድረግ • ከስንኝ ውስጥ ሐረጋትን ለይተው እንዲያሣዩ ማ□ረፅ • ከዐ/ነገር የቃላት ሙያ /ባለቤት፣ ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ/ ለይተው እንዲያወጡ ማድረግ • በቃላት የድምጾች መጥበቅ፣ መላላት፣ መርዘምና ማጠር ባህርይ ጠብቀው ግጥምን እንዲያነቡ ማለማመ□ • ለቃላት በፍች ተመሳሳይና ተቃራኒ አንጻላቸው በምሳሌ እንዲገልጹ ማድረግ • ከገለፃዎች፣ ከማብራሪያዎች፣ ከጥያቄዎችና መልሶች ማስታወሻ ይዘው እንዲያቀርቡ ማበረታታት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- የግጥምን ዜማ ጠብቀው ማንበባቸውን መከ□ተል፤
- የግጥም ሙያዊ ቃላትን ተግባር ለይተው መጠቀማቸውን ማረጋገጥ፤
- ለቃላት ተመሳሳይና ተቃራኒ ፍቺ መስ□ታቸውን ማየት፤
- ጅምር ስንኞችን በተገቢ ሃረጋት አሟልተው መልእክቱን መግለፃቸውን ማረጋገጥ፤
- የሚቀርብላቸውን አጭር ግጥም ወይም ዝርው ጽሑፍ በቃል አጥንተው በትክክል ማቅረባቸውን መከ□ተል፤
- በግጥም ውስጥ ያለ ዘይቤዎችን ለይተው ማውጣታቸውን መፈተሽ፤
- ግጥምን በትክክል ማንበባቸውን መከ□ተል፤
- ከዐ/ነገር ባለቤት፣ ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ መለየታቸውን ማረጋገጥ፤
- ከተለያዩ ምንጮች ማስታወሻ ይዘው ማቅረባቸውን መከታተል።

□ሁለተኛው ወሰነ-ትምህርት

ምክራ□:- ስድስት፤ ተውኔት (*□□ለ □□:8*)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- *ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- የተውኔትን ምንነትና አላባውያንን ይገልጻሉ፤ ተውኔትን ያቀርባሉ፤ ውይይት ያካሂዳሉ፤ መሸጋገሪያና አያያዥ ቃላትን ለይተው ይጠቀማሉ፤ የመነሻና መድረሻ ቅጥያዎችን ይለያሉ፤ ቃላትን እንደባለቤት፣ ተሣቢና ማሠሪያ አንቀጽ ተጠቅመው ዐ/ነገር ይሠራሉ፤ የሥራ ደብዳቤ ይጽፋሉ::*

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
ተውኔት	• ምክላ□ • □እርባታ ቅጥያዎች /በመ□ብ፣በቁ□ር፣በ□□/ • ዐ/ነገር /ባለቤት፣ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ/ • ሥርዓተ ነጥብ / ነጠብጣብ፣ □ርብ ሠረ□. . ./ • መሸጋገሪያና አያያዥ ቃላት ወይም ሃረጋት • ከገለፃ፣ ከማብራሪያ፣ ከጥያቄና መልስ እንዲሁም መልእክት ከሬዲዮና ከቴሌቪዥን ማዳመጥ • የቃል ጥናት ንግግር • የድርጊትና የጊዜ ቅደም ተከተል • የውይይት፣ የንግግር፣ □□ር□ር መመሪ□ • አስተዋጽኦ መንደፍ • የመ/ቤት ደብዳቤ /ማመልከቻ/ • ፈሊጣዊ አነጋገር • ዘይቤ /ተለዋጭ፣ ተነፃፃሪ፣ ሰ□ኛ/ • ተውኔት	• መነሻና መድረሻ ቅጥያዎችን መለየት • □እርባታ ቅጥያዎችን /የመደብ፣ የቁጥርና የጾ□/ በቃላት ላይ ጨምሮ መጠቀም • ቃላት በዐ/ነገር ውስጥ እንደባለቤት፣ ተሳቢና ማሠሪያ አንቀጽ ሆነው ሲያገለግሉ ዐ/ነገር ሠርቶ ማሣየት • በዐ/ነገር ውስጥ ሥርዓተ ነጥብን በተገቢ ቦ□ መ□ቀም • በ□ሑ□ □ስ□ መሸፉ□ሪ□ ሃረጋትና አያያዥ ቃላትን መ□ቀም • በሬዲዮና በቴሌቪዥን □ሚተላለ□ □ተ□ኔት መልእክቶችን አዳምጦ መናገር • የዝርውም ሆነ የግጥም ተውኔትን በቃል አጥንቶ መናገር /መተወን/ • በተውኔት ያለን ክንውን በጊዜና በድርጊት ቅደም ተከተል መፅለ□ • የውይይት፣ የንግግርና የክርክር መመሪያዎች አንብቦ በሥራ ላ□ ማ□ል • የተጻፈን ድርሰት በአስተዋጽኦ መል□ ማቅረብ	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • በቃላት ላይ የመነሻና የመድረሻ ቅጥያዎችን ለ□ተ□ እንዲያሳዩ በምሳሌ ማለማመድ • □እርባታ ቅጥያዎችን /የመደብ፣የቁጥርና የጾታ/ በቃላት ላይ በመቀጠል እንዲያሣዩ ማድረግ • በዐ/ነገር ውስጥ ቃላት እንደባለቤት፣ተሳቢና ማሰሪያ አንቀጽ ሆነው ሲያገለግሉ በምሳሌ አሣይቶ ማሠራት • በዐ/ነገር ውስጥ ተገቢውን ሥርዓተ ነጥብ በተገቢው ቦታ እንዲጠቀሙ ማለማመድ • መሸጋገሪያና አያያዥ ቃላትን ወይም ሃረጋትን በተ□ቢ□ ቦታ እንዲጠቀሙ መልመጃ ሰጥቶ ማለማመ□ • በሬዲዮና በቴሌቪዥን የሚተላለፉ ተውኔቶችን ተከታትለው መልእክቶቻቸውን እንዲገልጹ ማድረግ • አጭር ግጥም ወይም ዝርው ጽሑፍ በቃል አጥንተው እንዲያቀርቡ /እንዲተውኑ/ ማድረግ • የውይይት፣ የንግግርና የክርክር መመሪያዎችን እንብበው በክፍል ውስጥ እንዲለማመዱ ማበረታታት • ከቀረበላቸው የተውኔት ጽሑፍ ውስጥ ታሪኩን፣ በድርጊትና በጊዜ ቅደም ተከተል እንዲገልጹ ማገዝ • የቀረበላቸውን የተውኔት ጽሑፍ በአስተዋጽኦ መልክ እንዲያቀርቡ ማበረታታት • የመ/ቤት ደብዳቤ አፃፃፍን በማሣየት እንዲለማመዱ ማ□ረፅ • ናሙና የሚሆን የማመልከቻ አፃፃፍ በማሣየት

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/	የክሂሎት ብቃት	የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ
	• የተውኔት አላባውያን	• የመ/ቤት ደብዳቤ መፃፍ • ዘይቤና ፈሊጣዊ አነጋገር መ□ቀም • የተውኔት አላባውያንን መለየት	እንዲጽፉ ማድረግ • ፈሊጣዊና ዘይቤያዊ አነጋገሮችን በጽሑፍ እንዲጠቀሙ ማድረግ • ከሚቀርብላቸው የተውኔት ጽሑፍ ውስጥ አላባውያንን ለይተው በማውጣት በቡድን እንዲወያዩ ማ□ረፅ

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ከቃላት ላይ የመነሻና የመድረሻ ቅጥያዎችን መለየታቸውን ማረጋገጥ፤
- ቃላትን በዐ/ነገር ውስጥ በባለቤትነት፣ በተሣቢነትና በማሠሪያ አንቀጽነት መጠቀማቸውን ማየት፤
- መሽጋገሪያና አያያዥ ቃላት ወይም ሃረጋት በትክክል መጠቀማቸውን ማረጋገጥ፤
- በዐ/ነገር ውስጥ ሥርዓተ ነጥቦችን በተገቢ ቦታ መጠቀማቸውን መከታተል፤
- የተውኔትን ታሪክ በጊዜና በድርጊት ቅደም ተከተል መግለፃቸውን መከታተል፤
- የቀረበላቸውን የተውኔት ጽሑፍ በአስተዋጽኦ መልክ ማቅረባቸውን ማየት፤
- አጭር ግጥምን /ዝርውን/ በቃል አጥንተው መተወናቸውን መከ□ተል፤
- ማመልከቻና የመ/ቤት ደብዳቤ በትክክል መፃፋቸውን ማየት፤
- ፈሊጣዊና ምሳሌያዊ አነጋገሮችን በንግግርም ሆነ በጽሑፍ መጠቀማቸውን መከ□ተል፤
- በቡድን ተከፋፍለው በተውኔት አላባውያን ላይ የውይይት ስርአት በመጠበቅ መወያየታቸውን መከታተል።

ምክራ□:- ሰባት፤ የአካባቢ ገለፃ (□□ለ □□:8)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- አካባቢን የሚመለከቱ ጉዳዮችን ተከታትለው ይናገራሉ፤ይፅፋሉ፤ ካዳመጡትና ካነበቡት □ስ□ ማስታወሻ ይይዛሉ፤ መመሪያን ተከትለው ጭውውትና ክርክር ያካሂዳሉ፤ አስተዋጽኦ ነድፈው አስረጅ ድርሰት ይፅፋሉ፤ የተለያዩ መልመጃዎችን ይሠራሉ::

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/	የክሂሎት ብቃት	የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ
የአካባቢ ገለፃ ከአማርኛ□ □	• የቃል ክፍሎች • ከግሥ ግሦች መመሥረት • አገባባዊና ቀጥተኛ ፍቺ • በቃላት ውስጥ የድምፅ መ□በቅ / ከአማርኛ □ □ / መላላት፣ መርዘምና ማ□ር • ከገለፃ፣ ከማብራሪያ፣ ከጥያቄና መልስ፣ ከሬዲዮ፣ ከቴሌቪዥንና ከልዩ ልዩ ጽሑፎች መልእክትን ማዳመጥ • በራስ አባባል መግለጽ • ጭውውትና ክርክር • ማስ□□ሻ መ□□ • አስተዋጽኦ መንደፍ • አስረጅ ድርሰት መፃፍ • ምሣሌያዊ አነጋገር	• ከዐ/ነገር ውስጥ የቃል ክፍሎችን መጠቀም • ለቃላት አገባባዊና ቀጥተኛ ፍቺ መስጠት • በድምፅ መጥበቅና መላላት እንዲሁም መርዘምና ማጠር /ከአማርኛ□ □ / ምክንያት ቃላት የሚያመጡትን የፍቺ ልዩነት ማሳየት • ከግሥ ግሦችን መመሥረት • አካባቢን በተመለከተ በተለያዩ መንገዶች የተላለፈን ሃሣብ አዳምጠው ሃሣቡን በራሳቸው አባባል መግለፅ • በሚቀርብ □□□ ላ□ ጭውውት ማድረግ፣ እንዲሁም መመሪያን በመከተል መከራከር • በአካባቢ እንክብካቤና በሌላም ርዕስ የቀረበን ፅሑፍ አንብቦ፣ ጭወውትና ክርክርን አዳምጦ ማስታወሻ በመያዝ እና በራስ አባባል ሃሣቡን መፃፍ • አስተዋጽኦ ነድፎ አስረጅ ድርሰት መፃፍ • ምሣሌያዊ አነጋገሮችን መሰብሰብ	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • በተለያዩ ዓ/ነገሮች የቃል ክፍሎችን በትክክል እንዲጠቀሙ ማድረግ • ከምንባቡም ሆነ ከምንባቡ ውጭ ለሚቀርቡ ቃላት ቀ□ተኛና አገባባዊ ፍቺ በመስጠት ዓ/ነገሮች እንዲሠሩ ማ□ረፅ • ከግሥ የመሠረቷቸውን ግሦች በዓ/ነገር እንዲጠቀሙባቸው ማድረግ • አካባቢን የሚገልፁ ጽሑፎችን በማቅረብ ወይም ንግግር አቅራቢ እንግዶችን በመጋበዝ ካነበቡትና ካዳመጡት ማስታወሻ እንዲይዙ፣ በራሣቸውም አባባል ሃሣቡን እንዲፅፉና እንዲናገሩ ማ□ረፅ • በአካባቢ ገለፃና በሌላም ርዕስ ጉዳይ ላይ በቡድን ከፋፍሎ ጭውውት እንዲያካሂዱ ማመቻቸት • የክርክርን መመሪያ በትክክል □□ተ□ሉ እንዲከራከሩ ማበረታታት • አስተዋጽኦ ነድፈው አስረጅ ድርሰት እንዲጽፉ ማ□ረፅ • የተለያዩ መልመጃዎችን ማሰራት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ለቃላት አገባባዊና ቀጥተኛ ፍቺ ሰጥተው ዐ/ነገር መሥራታቸውን መከታተል፤
- በድምፅ መጥበቅ፣ መላላት፣ መርዘምና ማጠር/ከአማርኛ [illegible] ምክንያት ቃላት የፍቺ ለውጥ፤ እንደሚያመጡ በዐ/ነገር ማሣየታቸውን ማረጋገጥ፤
- ከግሥ በመሠረቷቸው ግሦችና በሌሎች የቃል ክፍሎች ዐ/ነገር መሥራታቸውን መከታተል፤
- አንብበውና አዳምጠው ያገ□ቸውን ሃሣቦች በራሳቸው አባባል መፃፋቸውንና መናገራቸውን ማረጋገጥ፤
- ካዳመጡትና ካነበቡት ማስታወሻ መያዛቸውን ማየት፤
- በቡድን ተከፋፍለው ጭውውት ማካሄዳቸውን መከ□ተል፤
- ሥርዓቱን ተከትለው ክርክር ማካሄዳቸውን መከ□ተል፤
- አስተዋጽኦ ነድፈው የፃፉትን አስረጂ ድርሰት መፃፋቸውን ማየት፤
- የሠሯቸውን ልዩ ልዩ መልመጃዎች መመልከት::

ምክራ□:- ስምንት፤ መገናኛ ብዙሃን (□□ለ □□:6)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- መገናኛ ብዙሃን አጠቃላይ እውቀት በማስጨበጥ በኩል ስላለው ጠቀሜታ ይናገራሉ፤ ያነባሉ፤ ይጽፋሉ፤ ከመገናኛ ብዙሃንና ከሌሎች መረጃ ማግኛ መንገዶች የሚገኙ መልእክቶች ይገልፃሉ፤ በውይይትና በጭውውት በተሰጣቸው ሚና ይሣተፋሉ፤ አንቀጽንና የሥራ ደብዳቤ ይጽፋሉ፤ ቃላዊ ግጥሞችን በዓይነታቸው ሰብስበው ያነባሉ::

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
መገናኛ ብዙሃን	• ሐረፅ • ዓ/ነገር • የመሸጋገሪያና አያያዥ ቃላት ወይም ሃረግ • ከመገናኛ ብዙሃን፣ ከተለያዩ ጽሑፎችና መረጃዎች መልእክት መቀበል • ከተለያዩ ምንጮች ማስ□□ሻ መ□□ • □ሥራ □ብ□ቤ • አንቀጽ መፃፍ • ግጥም መሰብሰብ /የሥነ ቃል/ • ጭውውትና ውይይት	• የመገናኛ ብዙሃን አጠቃላይ እውቀት በማስጨበጥ በኩል ስላለ□ □ቀሜ□ መፅለ□ • በሐረጋት ዓ/ነገር ሲሠሩ፣ አንቀጽ ሲጽፉ መሸጋገሪያና አያያዥ ቃላትን ወይም ሃረጋትን መጠቀም • ከመገናኛ ብዙሃን ካደመጡትና ካነበቡት ላይ የተገኘን መልእክት መግለጽ • በውይይትና በጭውውት ሚና □ዞ መሣተ□ • በመገናኛ ብዙሃን ከሚተላለፍ ጭውውት፣ ውይይት ከሚደረግ ንግግር የተሰጠን ገለፃና ማብራሪያ እንዲሁም ካነበቧቸው የተለያዩ ጽሑፎች ማስ□□ሻ መ□□ • የደብዳቤ አፃፃፍ ሥርአትን □ብቆ □ሥራ □ብ□ቤ መ□□ • በመገናኛ ብ□ሃን የሚተላለፉና በአካባቢ የሚነገሩ ፅ□ማዊ ሥነ ቃሎችን ሰብስቦ ማቅረብ	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • የመገናኛ ብዙሃን አጠቃላይ እወቀት በማስጨበጥ በኩል ያለውን ጠቀሜታን ምሳሌ እያቀረቡ እንዲወያዩና እንዲጽፉ ማድረግ • ከመገናኛ ብዙሃን የሚያገኙትን ወይም በራሳቸው የሚያውቁትን ትረካ ወስደው የጊዜና የድርጊት ቀደም ተከተልን ጠብቀው አያያዦችና የመሸጋገሪያ ቃላትን ወይም ሐረጋትን በመጠቀም በአንቀጽ መል□ □□□ እንዲያቀርቡ ማድረግ • ከቴሌቪዥን፣ ከሬዲዮ፣ ከተለያዩ ጽሑፎችና መረጃዎች የሚተላለፉትን መልእክቶች አዳምጠው እንዲገልጹ ማድረግ • በውይይትና በጭውውት ጊዜ የተሰጣቸውን ሚና □□□ እንዲሣተፉ ማገዝ /አወያይ፣ ፀሐፊ/ • በመገናኛ ብዙሃን ከሚተላለፍ ጭውውት፣ ውይይት፣ ከተለያየ ገለፃና ማብራሪያ ማስ□□ሻ እንዲይዙ ማበረታታት • የተለያዩ የመ/ቤት ደብዳቤ አፃፃፍን ናሙናዎች አሣይቶ ተመሳሳይ ደብዳቤዎችን ጽፈው በክፍል □ስ□ እንዲያነቡ ማድረግ • በ□ስታና በሃዘን ጊዜ፣ በሥራ ወቅቶች የሚባሉ ቃላዊ ሥነግጥሞችን ከመገናኛ ብዙሃንና ከአካባቢው ማ/ሰብ ሰብስበው በማምጣት ክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ማበረታታት • የተለያዩ መልመጃዎችን እንዲሠሩ ማ□ረፅ

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- በሚጽፏቸው አንቀጾች ውስጥ የመሸጋገሪያና አያያዥ ቃላትን ወይም ሐረጋትን መጠቀማቸውን ማረጋገጥ፤
- መገናኛ ብዙሃን አጠቃላይ እውቀት በማስጨበጥ በኩል ያለውን ጠቀሜታ መግለጻቸውን ማረጋገጥ፤
- ከተለያዩ የመረጃ ምንጮች ያገ□ቸውን መልእክቶች ሲገልጹ መከታተል፤
- በውይይትና ጭውውት ጊዜ የሚሣተፉበትን ሚና በትክክል መወጣታቸውን መከታተል፤
- ጭወውትን፣ውይይትን፣ገለፃንና ማብራሪያን ተከታትለው ማስታወሻ መያዛቸውን ማረጋገጥ፤
- የሥራ ደብዳቤን ሥርአት ጠብቀው መጻፋቸውን ማየት፤
- ቃላዊ ፅ□ም ሰብስበ□ ማም□ታቸውንና ክፍል ውስጥ ማንበባቸውን መከታተል፤
- የተለያዩ መልመጃዎችን በትክክል መሥራታቸውን ማየት::

ምክራ□:- ዘጠኝ፤ ምርጥ ንግግር (*□□ለ □□:6*)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- *ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- ምርጥ ንግግር የሚያሰኙ ምክንያቶችን ይናገራሉ፤ ይፅፋሉ፤ አፀፋዎችንና የብዙ ቁጥር አመልካች ቅጥያዎችን በቃላት መጨረሻ ላይ ይቀጥላሉ፤ ስለቅኔ ምንነት ተረድተው የሰምና ወርቁን ፍቺ ይሰጣሉ።*

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማ□ቀሻ*
ምርጥ ንግግር (□ክ□ቅ ተናጋሪዎች ንግግር)	• የቃል ክፍሎች • ክርባታና ምሥረታ • ሥርዓተ ነጥብ • እማሬያዊና ፍካሬያዊ • ገለፃን፣ ማብራሪያን፣ ቅጥያቂዎችንና መልሶቻቸውን ማዳመጥ • የቃል ጥናት ንግግር • በራስ አባባል መግለፅ • የንግግር መመሪያዎች • ማስ□ □ሻ መ□ሰ□ • ምሣሌያዊ አነጋገር • ፈሊጣዊ አነጋገር • የቅኔ መግቢያ ሰምና ወርቅ	• ሥርዓተ ነጥቦችን በዐ/ነገር □ስ□ መ□ቀም • በዐ/ነገር ውስጥ የቃል ክፍሎች የያዙትን ሙያ ከነሥያሜያቸው መግለጽ • ከአጭር ጽሑፍ ውስጥ እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ ያላቸውን ቃላት ለይቶ በማውጣት ፍቺያቸውን መስጠት • ከተሰጣቸው ቃላት የ□ርባ□ ቅጥያዎች /የባለቤት፣ የተሳቢና አገናዛቢ አፀፋ፣ ብዙ ቁጥር አመልካች/ መሆናቸውን ማሣየት • አንድ ንግግር ምርጥ የሚሰኝበትን ምክንያት መናገር • በምርጥ ንግግር ላይ የሚቀርብን መረጃ ተከታትሎ ሃሣቡን በራስ አባባል መግለጽ • ከቀረበላቸው ምርጥ ንግግር □□ኙትን ዋና ዋና ሃሣብ ማስታወሻ በመያዝ ማንበብ • የንግግር መመሪያን በትክክል እየተከተሉ የቃል ጥናት ንግግር ማድረግ • ከቀረበላቸው ምርጥ ንግግር ውስጥ ምሣሌያዊና ፈሊጣዊ አነጋገሮችን በማውጣት ፍቺ መስጠት • ስለቅኔ ምንነት መግለፅና ህብረቃል፣ ሰም፣□ርቅ ብለ□ መ□ታት	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና □ህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • ስርዓተ ነጥቦችን በተገቢው ቦታ እንዲጠቀሙ ማ□ረፅ • በዐ/ነገር ውስጥ የሚገኙ ስሞችንና ግሦችን ለይተው ባለቤት፣ ተሣቢና ማሠሪያ አንቀፅ መሆናቸውን እንዲያሣዩና ባለቤት የነበረ ተሣቢ፣ ተሳቢ የነበረውን ደግሞ ባለቤት በማድረግ በምሣሌ ማስረዳት • ከምርጥ ንግግሮች ውስጥ እማሬያዊና ፍካሬያዊ ቃላትን ለይተው እንዲያወጡና ፍቺያቸውን እንዲሰጡ ማበረታታት • ቅጥያ ምዕላዶችን በመጠቀም /በባለቤትነት፣ በተሣቢነት፣ በአገናዛቢ አፀፋነት እንዲሁም በብዙቁጥር አመልካችነት/ እንደሚያገለግሉ በቃል መ□ ረሻ ላ□ እየቀጠሉ እንዲሠሩ ምሳሌ በመስጠት ማለማመ□ • ምርጥ ንግግር የሚያሰኙ ነጥቦችን አስመልክቶ ያላቸውን ግንዛቤ እንዲገልፁ በማበረታታት ተጨማሪ ማብራሪያ መስጠት • ምርጥ ንግግር አቅርቦ ፍሬ ሃሣቡን በማስ□ □ሻ እን□□□ ማ□ረፅ • ከተለያዩ መረጃዎች አዳምጠው ያገ□ቸውን ሃሣቦች በራሳቸው አባባል እንዲናገሩና እንዲፅፉ ማድረግ • የንግግር መመሪያን ተከትለው የቃል ጥናት ንግግር እንዲያደርጉ ሁኔታዎችን ማመቻቸት • ምርጥ ንግግርን አቅርቦ በወስጡ የሚገኙ ፈሊጣዊና ምሣሌያዊ አነጋገሮችን ለይተው እንዲያወጡና ፍቺያቸውን እንዲሰጡ ማበረታታት • የቅኔን ምንነት በመግለፅና የተለያየ ምሣሌዎችን በማቅረብ ህብረ ቃሉን አውጥተው ሰምና ወርቅ ፍቻቸውን ለይተው እንዲናገሩና እንዲጽፉ ማድረግ • ልዩ ልዩ መልመጃዎችን በማሠራት የብጤ እርማትን እንዲጠቀሙ ማድረግ

ዕም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ላይ ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ምርጥ ንግግሮችን ምርጥ የሚያሰ□ቸውን ነጥቦች መናገራቸውን መከ□ተል፤
- ከምርጥ ንግግር እማሬያዊና ፍካሬያዊ ፍቺ ያላቸውን ቃላት ለይተው ማውጣታቸውን ማየት፤
- የባለቤት፣ የተሣቢ፣ የአገናዛቢ አፀፋ እና የብዙ ቁጥር አመልካች ቅጥያዎችን በቃላት ላይ በትክክል መቀጠላቸውን ማረጋገጥ፤
- የቅኔን ምንነት ተገንዝበው ሰምና ወርቅ ፍቺ መስጠታቸውን መከታተል፤
- በተለያየ መልክ የተሰጡ መልመጃዎችን መሥራታቸውንና የብጤ እርማት ዘዴን መጠቀማቸውን መከታተል።

ምክራ□:- አሥር፤ □ር□ር (□□ለ □□:6)

የሚጠበቅ አጠቃላይ ውጤት:- ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:- ከምንባብ ውስጥ ለክርክር መመሪያነት የሚያገለግሉ ነጥቦችን ለይተው ይናገራሉ፤ □□□ሉ፤ ማስታወሻዎችን ይይዛሉ፤ ቅኔን ይፈታሉ፤ የተለያዩ መልመጃዎችን ይሠራሉ።

የቋንቋ ማስተማሪያ አውደ-ርክስ	*ይዘት /ቋንቋ፣ ሰዋስውና ስነ-□ሑ□/*	*የክሂሎት ብቃት*	*የመማር ማስተማር ክንውን፣ መርጃ መሣሪያና ማጣቀሻ*
□ር□ር	• አገባባዊና ቀጥተኛ ፍቺ • □□ም□ መ□በቅ፣ መላላት፣ መርዘምና ማጠር /ከአማርኛ □-□ / • ተመሣሣይና ተቃራኒ • ልዩ ልዩ ማብራሪያዎችን፣ ገለፃዎችን፣ ጥያቄዎችን፣ መልሶችንና መመሪያዎችን፣ መረጃን ማ□መ□ • መንስኤና ውጤት • □ር□ር (መመሪ□) • መረጃ ከጋዜጣ፣ ከመጽሔት. . . • ማስታወሻ /ከንግግር/ • ቅኔ / ህብረ ቃል፣ ሰምና ወርቅ ፍቺ/	• የቃላትን አገባባዊ፣ ቀጥተኛ፣ ተመሣሣይና ተቃራኒ ፍቺ መስጠት • የድምፅ መጥበቅና መላላት፣ መርዘምና ማጠር ባህርይ ያላቸውን ቃላት ከምንባብ ማውጣት • በሚደረግ ክርክር መነሻነት ከሚሰጥ ገለፃ፣ ማብራሪያ፣ ጥያቄና መልስ፣ መረጃ ማስ□□ሻ መ□ሰ□ • ከምንባብ ውስጥ መንስኤና ውጤት የያዙ ዐ/ነገሮችን ማወጣት • ከቀረበላቸው ክርክር ነክ ምንባብ ውስጥ በመመሪያነት የሚያገለግሉ ነጥቦችን ለይቶ መ□□ • ቅኔን በሰምና ወርቅ መፍታት	• አንብቦ መረዳት የማስተማር ዘዴን /ቅድመ-ንባብ፣ በንባብ ጊዜና ድህረ-ንባብ ሂደቶች/ በተግባር ላይ ማ□ል • መዝገበ ቃላትን በመጠቀም ለቃላት ቀጥተኛ ፍቺ እንዲፈልጉ፣ እንዲሁም ከምንባብ ለወጡ ቃላት አውዳዊ ፍቺ እንዲሰጡ ማበረታታት • ለቃላት ተመሣሣይና ተቃራኒ ፍቺ በመስጠት ፍቻቸውን የሚያሳዩ ዐ/ነገሮች እንዲሠሩ ማ□ረፅ • በድምፅ መጥበቅና መላላት፣ መርዘምና ማጠር የተለያዩ ፍቺዎች የሚሰጡ ቃላትን ምሣሌ በማሳየት ከምንባቡ ለይተው እንዲያወጡ ማድረግ • □□ር□ሩ አድማጮች ክርክሩን በነቃ መንፈስ እንዲከታተሉና ማስታወሻ እንዲይዙ ማበረታታት • ከምንባቡ ውስጥ ምክንያትና ውጤት የያዙትን ዐ/ነገሮች እየለዩ እንዲያወጡና በየዘርፉቸው /ምክንያትን በምክንያት፣ ወጤትን በወጤት ዘርፍ/ እየመደቡ በሠንጠረዥ እንዲያሣዩ ማድረግ • ከሚያነቡት ክርክር ነክ ምንባብ ውስጥ በመመሪያነት የሚያገለግሉ ነጥቦችን ለይተው □ንዲፅፉ ማድረግ • ቅኔዎችን ሰጥቶ ህብረቃል፣ ሰም፣ወርቅ፣ ብለው እንዲለዩ ማገዝ፣ እንዲሁም የተለያዩ ቅኔዎችን ከጋዜጦች፣ ከቅኔ መፃሕፍት፣ ከመጽሔቶች . . . መርጦ በማምጣት በቡድን እንዲጠያየቁና እንዲተራረሙ ሁኔታዎችን ማመቻቸት

ፅም□ማ

- አንብቦ የመረዳት ዘዴን በተግባር ማዋላቸውን መከ□ተል፤
- ለቃላት ቀጥተኛና አገባባዊ ፍቺ መስጠታቸውን ማረጋገጥ፤
- ለቃላት ተመሣሣይ ወይም ተቃራኒ ፍቺ ሊሰጡ የሚችሉ ዓ/ነገሮች መሥራታቸውን መከታተል፤
- በድምፅ መጥበቅና መላላት፣ መርዘምና ማጠር የተለያዩ ፍቺ የሚያመጡ ቃላትን ከምንባቡ በትክክል ማውጣታቸውን ማየት፤
- በ□ር□ሩ ሂደት ክርክሩን ተከታትለው ማስታወሻ መውሰዳቸውን ማረጋገጥ፤
- ከምንባብ ውስጥ ምክንያትና ውጤት የያዙ ዐ/ነገሮችን ለይተው መግለፃቸውን መከ□ተል፤
- ከምንባብ ውስጥ የክርክር መመሪያዎችን ለይተው መፃፋቸውን ማየት፤
- ለቀረቡላቸው ቅኔዎች ህብረ-ቃልን ለይተው ሰምና ወርቅ ፍቺ ሰጥተው እርስ በርሳቸው መተራረማቸውን መከታተል።